

Bijlage: Overzicht bezuinigingen per

Overzicht bezuinigingen per programma

Hieronder staan alle bezuinigingsmaatregelen per programma. De bezuinigingsmaatregelen voor 2019 worden via een apart raadsvoorstel behandeld.

x
€1.000

Nr.	Progr.	Taakveld	U/I	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	2019*	2020	2021	2022	2023
1	0	0.2	U	Invoering digitale agenda	20	-	-	-	-
2	0	0.3	I	Verkoop gemeentelijk vastgoed - incidenteel	-	1.000	1.450	-	-
3	0	0.3	U	Verkoop gemeentelijk vastgoed - structureel	-	30	50	50	50
4	0	0.4	U	Besparing op trainees	-	120	-	-	-
5	0	0.4	U	Opleidingen incidenteel	40	40	40	-	-
6	0	0.4	U	Evaluatie projectmatig werken	-	-	-	5	5
7	0	0.4	U	Tijdelijke formatie secretaresse management	-	15	20	-	-
8	0	0.4	U	Tijdelijk budget programmasturing	90	50	-50	-	-
9	0	0.4	U	Tijdelijk budget modern werkgeversschap (budget anders werken)	50	100	50	-	-
10	0	0.4	U	Budget anders werken	101	-	-	-	-
11	0	0.4	I	Verlaging afvalstoffenheffing (t.g.v. afschaffen 2e factuurronde diftar)	-	-16	-16	-16	-16
12	0	0.4	U	Backoffice SD - OWO	-	50	50	50	50
13	0	0.4	U	Geen evaluatie GVVP, daardoor minder projecten, 0,5 fte	-	45	45	45	45
14	0	0.4	U	Vacature gebiedscoördinator (omzetten in structureel flexibele schil)	-	62	62	-	-
15	0	0.4	U	Formatieve gevolgen EZ maatregelen 0,7 fte	-	50	50	50	50
16	0	0.4	U	Bundeling activiteiten Cultuur en Recreatie en Toerisme 0,5 fte	-	-	38	38	38
17	0	0.4	U	1,5 fte projectmanager	-	108	108	-	-
18	0	0.4	U	Medewerker communicatie	48	48	48	-	-
19	0	0.4	U	Tijdelijke formatie medewerker subsidies	60	60	60	-	-
20	0	0.5	U	Opleidingen structureel	-	25	-	-	-
21	0	0.10	I	Opheffen reserve duurzaam bouwen (Prog. 8)	10	-	-	-	-
22	0	0.10	I	Vrijval reserve komplannen (Prog. 8)	250	-	-	-	-
23	0	0.10	I	Vrijval reserve Ontsluitingsweg Loevestein GK (Prog. 2)	518	-	-	-	-
				Totaal programma 0	1.187	1.787	2.005	222	222
24	1	1.1	U	Veiligheid IVB budget (verkeer € 25.000)	35	35	25	25	25
				Totaal programma 1	35	35	25	25	25
25	2	2.1	U	Onderzoek duurzaamheid openbare verlichting	30	-	-	-	-
26	2	2.1	U	Bezuiniging GVVP - Sweachterwei/Gerdyksterwei (80 naar 60km) *	-	100	-	-	-
27	2	2.1	U	Bezuiniging GVVP - Niet verplichte ruimte	95	-	400	-	-
28	2	2.1	U	Openbare verlichting	-	10	10	23	23

29	2	2.1	U	Uitgestelde vervanging Openbare verlichting	30	-	-	-	-
				Totaal programma 2	155	110	410	23	23
30	3	3.1	U	Economische aangelegenheden/ Uitvoering EZ-beleid	37	40	40	40	40
				Totaal programma 3	37	40	40	40	40
31	4	4.1	U	Gymvervoer openbaar onderwijs	-	-	30	30	30
32	4	4.1	U	Gymvervoer bijzonder onderwijs	-	-	20	20	20
33	4	4.3	U	Leerlingenvervoer onderwijs	-	50	50	50	50
34	4	4.3	U	Lokaal onderwijs achterstanden beleid	-	75	83	83	83
				Totaal programma 4	-	125	183	183	183
35	5	5.1	U	Buurtsportcoaches	-	-	100	103	103
36	6	5.1	U	Onderzoek sportbedrijf	50	-	-	-	-
37	5	5.3	U	Cultuureducatie - cultuurcoach	-	-	-	-	36
38	5	5.7	U	Onderhoud bermen **	-	-	-	-	-
39	5	5.7	U	Gazons	-	30	30	30	30
40	5	5.7	U	Onderzoek biodiversiteit	10	-	-	-	-
41	5	5.7	U	Compensatie boswet (5 ha)	50	50	55	-	-
				Totaal programma 5	110	80	185	133	169
42	6	6.1	U	Onderzoek dorpsregisseurs	20	-	-	-	-
43	6	6.1	U	Compensatie OZB dorpshuizen en sportverenigingen	-	27	-	-	-
44	6	6.1	U	Lokale duurzaamheidsagenda		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
45	6	6.1	U	Onvoorzien de Skans	-	-	50	50	50
46	6	6.3	U	Werk en inkomen uitvoering	-	50	50	50	50
47	6	6.4	U	Onderzoek leerwerkbedrijf	30	-	-	-	-
48	6	6.4	U	Formatieve gevolgen SD maatregelen 0,66 fte	-	50	50	50	50
49	6	6.5	U	Formatieve gevolgen SD maatregelen 0,66 fte	-	50	50	50	50
50	6	6.71	U	WMO uitvoering - schuldhulpverlening	-	50	75	100	100
51	6	6.71	U	WMO uitvoering	-	200	300	400	400
52	6	6.71	U	WMO beleid	-	750	750	750	750
53	6	6.72	U	Jeugd: uitvoering	-	425	638	850	850
54	6	6.72	U	Jeugd SDF en Lobby (is inzet)	-	600	600	600	600
				Totaal programma 6	50	2.202	2.563	2.900	2.900
55	7	7.3	U	Afschaffen 2e factuurronde diftar	-	16	16	16	16
56	7	7.4	U	Openen duurzaamheidsloket	-	50	-	-	-
57	7	7.4	U	Programma Duurzaamheid, inclusief uitvoeringsprogramma	-	80	80	-	-
58	7	7.4	U	Onderzoek Zonnevelden (duurzaamheid)	-	15	-	-	-
				Totaal programma 7	-	161	96	16	16
59	8	8.3	U	Woonbeleid - woningbehoefte onderzoek	-	2	2	2	2

60	8	8.3	U	Woonbeleid - woonplan	-	6	6	6	6
61	8	8.3	I	leges heffen voor principeverzoeken	-	30	30	30	30
Totaal programma 8						39	39	39	39
Totaal bezuinigingen					1.574	4.579	5.545	3.580	3.616

* Geamendeert. De voorgestelde bezuiniging van € 200.000 is verlaagt naar € 100.000.

** Geamendeert. De voorgestelde bezuiniging van € 29.000 is geschrapt en deze kosten ten laste van het begrotingsresultaat worden gebracht.

Toelichting bezuinigingen

NR.	Bezuinigingsmaatregel
1	Invoering digitale agenda Voor de invoering van de Digitale Agenda 2020 is incidenteel geld beschikbaar gesteld (€ 50.000 in 2019 en 2020). Van het budget in 2019 wordt € 20.000 bezuinigd.
2	Verkoop gemeentelijk vastgoed - incidenteel De gemeente is eigenaar van 68 vastgoedobjecten. In het kader van de bezuinigingen is in beeld gebracht of er vastgoed verkocht kan worden. Verkoop van de kansrijke objecten levert een bedrag op van circa € 2.450.000. Het gaat hier om voormalige scholen, een kinderdagverblijf, een dorpsshuis (Tijnje) en Huize Bordena.
3	Verkoop gemeentelijk vastgoed – structureel De gemeente is eigenaar van 68 vastgoedobjecten. In het kader van de bezuinigingen is in beeld gebracht of er vastgoed verkocht kan worden. Verkoop van de kansrijke objecten levert een bedrag op van circa € 2.450.000 (zie maatregel 2). Het saldo van verlies van huuropbrengsten en besparing op onderhoudskosten e.d. levert een structurele besparing op vastgoed op.
4	Besparing op trainees In 2018 is gestart met een traineeprogramma. Dit wordt per 1 april 2020 beëindigd. Er was in 2020 budget voor 4 trainees voor het gehele jaar. Aangezien twee van de vier trainees naar andere functies zijn doorgestroomd, levert dit in 2020 een incidentele besparing op van € 120.000.
5	Opleidingen incidenteel In de begroting is een incidenteel budget opgenomen voor opleiding van personeel. Dit was met name bedoeld voor de opleidingskosten van extra tijdelijk personeel in deze periode. Met deze bezuiniging wordt 70% van dit incidentele budget geschrapt.
6	Evaluatie projectmatig werken Enkele jaren geleden is projectmatig werken ingevoerd in de organisatie. In 2019 is er budget opgenomen voor de evaluatie. Toekomstige budgetten voor het evalueren van deze werkwijze worden geschrapt.
7	Tijdelijke formatie secretaresse management De tijdelijke uitbreiding van de formatie voor het managementsecretariaat wordt geschrapt vanaf april 2020.

8	<p>Tijdelijk budget programmasturing</p> <p>In 2019 is programmasturing ingevoerd in de organisatie. Het budget dat hiervoor begroot was, wordt voor een deel geschrapt en voor een deel doorgeschoven naar 2021.</p>
9	<p>Tijdelijk budget modern werkgeverschap (budget Anders werken)</p> <p>Dit budget wordt volledig geschrapt. Dit betekent dat er geen herinrichtingsplan van het huidige gemeentehuis wordt gerealiseerd, waardoor het gebouw passend zou worden gemaakt voor het plaats- en tijdonafhankelijk werken. Er wordt wel doorgegaan met gefaseerd investeren in de fysieke werkplek en mobiele devices, voor zover hiervoor ruimte is in reguliere budgetten.</p>
10	<p>Budget Anders werken</p> <p>Bij de resultaatbestemming 2018 is dit budget bestemd voor Anders werken. Vanwege de bezuinigingen wordt dit budget geschrapt. Zie voor de gevolgen de toelichting bij maatregel 9.</p>
11	<p>Verlaging afvalstoffenheffing - afschaffen 2e diftar</p> <p>De afvalstoffenheffing die alle burgers samen betalen, mag niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente hiervoor maakt. Door het afschaffen van de tweede factuurrunde voor diftar nemen de kosten af. Hierdoor gaat de afvalstoffenheffing omlaag. Zie ook maatregel 55.</p>
12	<p>Backoffice SD – OWO</p> <p>In het backoffice van het sociaal domein (een OWO-afdeling) wordt vacatureruimte niet ingevuld. Dit zorgt voor een financieel voordeel voor de OWO-gemeenten.</p>
13	<p>Geen evaluatie GVVP, daardoor minder projecten, 0,5 fte</p> <p>Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan wordt niet geëvalueerd. Het verkeersbeleid van 2010 blijft de basis. In de nog op te stellen omgevingsvisie wordt het thema verkeer op hoofdlijnen meegenomen.</p> <p>Het Uitvoeringsplan GVVP 2015-2020 wordt uitgevoerd, voor zover er incidentele middelen beschikbaar zijn. Er komt daarnaast geen nieuw Mobiliteitsplan in 2021.</p>
14	<p>Vacature gebiedscoördinator (omzetten in structureel flexibele schil)</p> <p>De vacature voor een gebiedscoördinator (openbare ruimte) wordt tijdelijk niet ingevuld.</p>
15	<p>Formatieve gevolgen EZ maatregelen 0,7 fte</p> <p>Ten gevolge van het schrappen van een aantal taken van economische zaken (zie maatregel 30) wordt een deel van de formatie bezuinigd. Er wordt meer aangesloten bij initiatieven van ondernemers. We beleggen accountmanagement breder in de organisatie.</p>
16	<p>Bundeling activiteiten Cultuur en Recreatie & Toerisme 0,5 fte</p> <p>Door activiteiten op het gebied van cultuur en recreatie & toerisme te bundelen, wordt een deel van de formatie bezuinigd.</p>
17	<p>1,5 fte projectmanager</p> <p>De tijdelijk beschikbare formatieruimte voor projectmanagers wordt geschrapt.</p>
18	<p>Medewerker communicatie</p> <p>De tijdelijk beschikbare formatieruimte voor een medewerker communicatie wordt geschrapt.</p>
19	<p>Tijdelijke formatie medewerker subsidies</p>

	De tijdelijk beschikbare formatieruimte voor een medewerker subsidies wordt geschrapt.
20	Opleidingen structureel De bezuiniging op dit budget betekent dat een aantal (voorgenomen) opleidingen pas kunnen worden gevolgd op de langere termijn. Het volgen van wettelijk verplichte opleidingen en trainingen kan wel doorgaan.
21	Opheffen reserve duurzaam bouwen De reserve kan worden opgeheven.
22	Vrijval reserve komplannen Een deel van de reserve kan vrijvallen.
23	Vrijval reserve Ontsluitingsweg Loevestein Gorredijk Door gewijzigde regelgeving rondom het afschrijven van kunstwerken zoals wegen kan de reserve vervallen.
24	Veiligheid IVB budget De gemeenteraad heeft het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 vastgesteld. Hierin staan vier prioriteiten: ondermijning, woninginbraken, verkeersveiligheid en aanpak van overlast. Het onderdeel verkeersveiligheid (€ 25.000) wordt geschrapt.
25	Onderzoek duurzaamheid openbare verlichting Dit onderzoek wordt voorlopig niet uitgevoerd, waardoor het budget vrijvalt.
26	Bezuiniging GVVP - Sweachsterwei/Gerdyksterwei (80 naar 60km) Deze bezuiniging is geamendeerd. Niet het initieel benodigd bedrag van € 200.000,- maar een bedrag van € 100.000,- wordt er bezuinigd. Daarnaast moet er worden geprobeerd om voor het restant bedrag substantiële middelen bij derden (o.a. provincie) te verwerven. Hierdoor kan naast het nemen van een verkeersbesluit om de snelheid in deze zone te verlagen van 80 km/h naar 60 km/h, ook een aantal maatregelen worden genomen om de Sweachsterwei/ Gerdyksterwei verkeersveiliger te maken.
27	Bezuiniging GVVP - Niet verplichte ruimte Betreft budget waarvoor nog geen verplichting is aangegaan. Deze ruimte wordt met deze bezuiniging afgeroomd.
28	Openbare verlichting Er wordt circa € 200.000 per jaar besteed aan elektriciteit voor de openbare verlichting. Door buiten de bebouwde kom een deel van de verlichting uit te schakelen, wordt een besparing gerealiseerd.
29	Uitgestelde vervanging Openbare verlichting Niet alle voorgenomen vervangingen van openbare verlichting in 2019 worden gerealiseerd. Dit levert een vrijval van budget op.
30	Economische aangelegenheden/ Uitvoering EZ-beleid Er worden enkele budgetten voor de uitvoering van economisch beleid geschrapt, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • Het organiseren van netwerkbijeenkomsten (Dag van de ondernemers, ambassadeursteam, marktdag) (€ 10.000); • De bijdrage aan de financiering van de centrummanagers in Beetsterzwaag, Ureterp en

	<p>Gorredijk wordt gehalveerd (€ 6.500);</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bijdrage aan de <i>advertorials</i> van bedrijven in de SA! vervalt (€ 3.000); • De stimulering van innovaties bij bedrijven wordt niet meer door de gemeente aangejaagd (€ 5.500). <p>Hierdoor is er minder formatieve capaciteit nodig voor het uitvoeren van de activiteiten EZ.</p> <p>De verkoopprijs voor bedrijfskavels wordt met ingang van 1/1/2020 verhoogd (opbrengst circa € 15.000 per jaar).</p>
31 & 32	<p>Gymvervoer onderwijs</p> <p>Door het maken van nieuwe afspraken met het onderwijs over vervoer van leerlingen naar gymzalen wordt ingezet op een besparing van € 50.000 vanaf 2020.</p>
33	<p>Leerlingenvervoer onderwijs</p> <p>Het budget voor leerlingenvervoer wordt vanaf 2020 met € 50.000 verlaagd omdat we gaan inzetten op goedkopere vormen van vervoer. Dit kan bijvoorbeeld een verschuiving van het gebruik van taxivervoer naar openbaar vervoer zijn.</p>
34	<p>Lokaal onderwijs achterstanden beleid</p> <p>Het gemeentelijke Leerlingen Onderwijsachterstandenbeleid (LOAB) wordt, in samenhang met het preventiebeleid en met inachtneming van de toegenomen budgetten VVE, in 2020 herijkt. Dit moet leiden tot een verlaging van de kosten van € 75.000 in 2020 en vanaf 2021 € 83.000.</p>
35	<p>Buurtsportcoaches</p> <p>De komende jaren gaan we de gemeentelijke inzet van middelen voor buurtsportcoaches verlagen door andere partijen meer te laten meebetalen of het aantal buurtsportcoaches te verlagen.</p>
36	<p>Onderzoek sportbedrijf</p> <p>Het budget voor het onderzoek naar de mogelijkheid van een sportbedrijf wordt geschrapt. In het onderzoek naar het gehele gemeentelijke vastgoed komt de mogelijkheid van een sportbedrijf ook aan de orde.</p>
37	<p>Cultuureducatie – cultuurcoach</p> <p>We willen de inzet van de cultuurcoach beëindigen.</p>
38	<p>Onderhoud bermen</p> <p>Deze bezuiniging is geamendeerd. De voorgestelde bezuiniging is geannuleerd. De kosten voor het op het huidige niveau blijven uitvoeren van het onderhoud bermen à € 29.000,- komen ten laste van het begrotingsresultaat.</p>
39	<p>Gazons</p> <p>Het onderhoud van de gazons wordt verlaagd van niveau 'laag' naar niveau 'zeer laag' (volgens het Beeldkwaliteitsplan).</p>
40	<p>Onderzoek biodiversiteit</p> <p>Het budget voor het onderzoek naar de mogelijkheden om de biodiversiteit binnen de gemeente te versterken wordt geschrapt.</p>
41	<p>Compensatie boswet (5 ha)</p> <p>In de vorige begroting was een bedrag opgenomen voor de aanplant van bos vanwege de</p>

	boscompensatie van de voormalige Boswet (5,3 ha). Dit budget wordt geschrapt.
42	Onderzoek dorpsregisseurs Het budget voor onderzoek naar het instellen van dorpsregisseurs vervalt.
43	Compensatie OZB dorpshuizen en sportverenigingen Deze compensatiemaatregel wordt in 2020 nog niet ingevoerd, zodat dit budget in 2020 bespaard wordt.
44	Lokale duurzaamheidsagenda
45	Onvoorzien de Skâns Dit budget was opgenomen voor de exploitatie van de nieuwe Skâns. Aangezien dit project voorlopig is stilgelegd, kan dit budget worden geschrapt.
46	Werk en inkomen uitvoering Deze besparing op het budget voor werk & inkomen wordt gerealiseerd door nog meer inzet op uitstroom van uitkeringsgerechtigden, het reduceren van herinstroom van uitkeringsgerechtigden en een strakker debiteurenbeleid.
47	Onderzoek leerwerkbedrijf In het coalitieakkoord is een onderzoek naar een leerwerkbedrijf opgenomen. Nu de gemeente mede-eigenaar blijft van Caparis, kan dit budget vrijvallen.
49 & 48	Formatieve gevolgen Sociaal Domein-maatregelen Door het invoeren van een integrale intake, het omzetten van inhuur naar tijdelijke dienstverbanden en het verbeteren van de monitoring binnen het Sociaal Domein verwachten wij een besparing te realiseren van € 100.000 personeelslasten.
50	WMO uitvoering – schuldhulpverlening Wij verwachten de besparing te realiseren door het afschalen van externe bewindvoering naar budgetcoaching en vroegsignalering van schuldensituaties.
51	WMO uitvoering Bij de Wmo is in 2019 een aantal maatregelen in de uitvoering doorgevoerd die moeten leiden tot minder instroom in de Wmo en het verlagen van de intensiteit en de duur van de inzet van Wmo-voorzieningen. Het verwachte financiële effect van deze maatregelen bedraagt 5% tot 10% van de directe zorgkosten van dagbesteding, begeleiding, , woningaanpassingen en hulpmiddelen.
52	WMO beleid Deze besparing wordt onder meer gerealiseerd door de volgende maatregelen: Verhogen eigen bijdrage voor het gebruik van Wmo-voorzieningen (€ 25.000): De eigen bijdrage is vanaf 1 januari 2020 óók van toepassing voor mensen die nu in onze algemene voorziening voor dagbesteding zitten. Cliënten betalen nu € 0,22 per kilometer voor vervoer met de Wmo taxi. Door die bijdrage te verhogen naar € 0,30 per kilometer, daalt het gebruik met (naar verwachting) 10% . Dat levert ongeveer € 25.000,00 op. Budgetfinanciering Huishoudelijke Hulp (€ 600.000); Gemiddeld wordt er in Opsterland 3,1 uur huishoudelijke hulp per cliënt per week geleverd. Het doel is om dat terug te brengen naar 2,1 uur per week. De verantwoordelijkheid voor dat terugdringen van het aantal uren willen we bij de

	<p>thuiszorgaanbieders neerleggen. De thuiszorgaanbieder kan als beste inschatten hoeveel uur er in praktijk werkelijk nodig is. Door de gemiddelde inzet terug te brengen van 3,1 uur naar 2,1 uur verwachten we de kostenreductie te realiseren.</p> <p>Uitbreiden van de algemene voorziening dagbesteding (€ 100.000): Met het uitbreiden van een algemene voorziening van dagbesteding, wordt de drempel naar de voorziening verlaagd. Hierdoor kunnen er meer mensen tegen gelijkblijvende kosten gebruik van maken. Naast de preventieve werking die ervan uitgaat, beperken we de 'meerkosten' als gevolg van de toename van gebruik.</p>
53	<p>Jeugd: uitvoering</p> <p>Er worden in 2019 maatregelen ingevoerd, die vanaf 2020 moeten leiden tot minder uitgaven aan maatwerkvoorzieningen voor jeugd. Het gaat om de volgende maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vergroten van de grip op de instroom van cliënten in jeugdzorg; • vergroten van onze invloed op de zorgintensiteit en de duur van de zorg; • verhogen van het kostenbewustzijn van de consultants van het gebiedsteam en die van de directe verwijzers zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen; • toetsen van de ingezette zorg aan de financiële vergoeding; • verbeteren eigen inzet hulpverlening binnen het gebiedsteam. <p>Het beoogde financiële effect van deze beïnvloedbare uitvoeringsmaatregelen bedraagt 5% tot 10% van de directe zorgkosten in 2018.</p>
54	<p>Jeugd SDF en Lobby</p> <p>Sociaal Domein Fryslân heeft een Taskforce Jeugd in het leven geroepen. Deze taskforce heeft de volgende opdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maak nadere afspraken over kostenstijging; • organiseer (alsnog) randvoorwaarden en verbeter de uitvoering; • vergroot en ondersteun de sturing vanuit de toegang; • realiseer (strategisch) contractmanagement; • werk (alsnog) een gedeelde visie, ambitie en pragmatische doelen uit; • versterk de samenwerking en borg de uitvoering van de adviezen; • behoud de huidige contracten. <p>Het beoogde financiële effect hiervan schatten we in op 5% van de directe zorgkosten in 2018. Deze maatregel hebben wij, als slechts één van de deelnemende gemeenten, niet zelf in de hand.</p> <p>Naast het verlagen van de kosten voor de directe zorgverlening onderzoeken wij de mogelijkheden om onze vergoeding van het Rijk te verhogen.</p>
55	<p>Afschaffen 2e diftar-factuurronde</p> <p>De afvalstoffenheffing die alle burgers samen betalen, mag niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente hiervoor maakt. Door het afschaffen van de tweede factuurronde voor diftar nemen de kosten af. De afvalstoffenheffing voor burgers gaat door deze maatregel omlaag. Deze bezuiniging levert voor de gemeente per saldo dus niets op. Zie ook maatregel 11.</p>
56	<p>Openen duurzaamheidsloket</p> <p>Door deze bezuiniging blijft € 30.000 van het oorspronkelijke budget over. Dit bedrag kan gebruikt worden om bijvoorbeeld bij te dragen aan een telefonisch en/of digitaal loket, waar inwoners en</p>

	organisaties met vragen terecht kunnen
57	<p>Programma Duurzaamheid, inclusief uitvoeringsprogramma</p> <p>Het programma Duurzaamheid is met name gericht op het versterken en vormgeven van de samenwerking met de dorpen en bij de energietransitie betrokken partijen uit de gemeente, zoals een aantal energiecoöperaties. Door deze bezuiniging blijft per jaar € 20.000 van het oorspronkelijke budget over. Het effect en het tempo van dit programma worden hierdoor verkleind.</p>
58	<p>Onderzoek Zonnevelden (duurzaamheid)</p> <p>Met dit budget wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om gemeentelijke gronden in te zetten voor de aanleg van zonnevelden. Een groot deel van het onderzoek is in 2019 uitgevoerd. Van het oorspronkelijke budget voor 2020 blijft € 5.000 over.</p>
59	<p>Woonbeleid – woningbehoefteonderzoek</p> <p>Dit budget was voor het woningbehoefteonderzoek.</p>
60	<p>Woonbeleid – woonplan</p> <p>Dit budget was voor de monitoring van het woonplan.</p>
61	<p>Leges heffen voor principeverzoeken</p> <p>Voor het behandelen van principeverzoeken voor vergunningen en dergelijke werden tot nu toe geen kosten in rekening gebracht. Het heffen van leges om de gemaakte kosten (deels) te dekken, levert de gemeente inkomsten op.</p>